หัวข้อวิจัย : การศึกษาและพัฒนาภูมิปัญญาเพื่อส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนแหล่งทอผ้าขิดบ้านโนนเสลา ตำบลหนองตูม อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ
ผู้วิจัย : จิราพร ลุนพรหม
หน่วยงาน : สำนักงานส่งเสริมอัจฉริยะภาพ มหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตขอนแก่น
ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาภูมิปัญญาของชุมชนโนนเสลา ตำบลหนองตูม อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ (2) เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์งานหัตถกรรมทอผ้าขิดของชุมชนโนนเสลา ตำบลหนองตูม อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ และ (3) เพื่อการสร้างสรรค์ลวดลายงานหัตถกรรมทอผ้าขิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนโนนเสลา ตำบลหนองตูม อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินความพึงพอใจเป็นเครื่องมือการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้นำชุมชน กลุ่มผู้ทอผ้าขิดบ้านโนนเสลาและชาวบ้านโนนเสลาที่ได้มาจากการคัดเลือกแบบเจาะจง

ผลการวิจัยพบว่า (1) ภูมิปัญญาของชุมชนแหล่งทอผ้าขิดบ้านโนนเสลาเป็นภูมิปัญญาที่ควรค่าแก่การธำรงไว้ซึ่งเยาวชนคนรุ่นหลังต่อไป เนื่องจากการทอผ้าเป็นภูมิปัญญาที่สามารถต่อยอดเป็นอาชีพหลักและเพิ่มพูนรายได้ได้ดียิ่ง เพราะผ้านั้นเป็นหนึ่งในปัจจัย 4 ที่มนุษย์ยังมีความต้องการอยู่ทุกยุคสมัย แต่จำเป็นที่เราจะต้องมีการพัฒนาภูมิปัญญานี้และส่งต่อให้ได้เรื่อย ๆ ไม่ว่าสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองจะมีการหมุนเวียนสับเปลี่ยนอยู่ทุกชั่วขณะ ก็จะยังคงทำให้เราไม่หลงลืมสิ่งดีดีที่ถูกส่งต่อ รวมถึงทำให้เราได้รู้คุณค่าของผ้าเพิ่มมากยิ่งขึ้น ปัญหาแฟชั่นด่วนที่หลายพื้นที่กำลังเผชิญอยู่ก็อาจจะสิ้นสุดลง (2) กระบวนการสร้างสรรค์งานหัตถกรรมทอผ้าขิดของชุมชนโนนเสลา มีกระบวนการที่เป็นขั้นตอน มีระเบียบแบบแผนอย่างดี แม้ว่าบางขั้นตอนจะต้องใช้เวลานานในการผลิต เพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและความสวยงาม ถึงแม้ว่าเครื่องมือบางชนิดจะถูกส่งต่อมาเป็นระยะเวลาหลายสิบปี ก็ยังคงสามารถทอผ้าขิดออกสู่สังคมได้ดีดังเดิม และไม่แปลกที่ว่าผ้าทอบางผืนมีเพียงชิ้นเดียวในโลก (3) กลุ่มผู้ทอผ้าขิดชุมชนโนนเสลามีความต้องการที่จะพัฒนาสินค้ารวมถึงบรรจุภัณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคตามยุคสมัย รวมถึงมีความต้องการพัฒนาฝีมือออกแบบลวดลายต่าง ๆ ได้มากขึ้นเพื่อที่จะเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าของชุมชน

คำสำคัญ : ผ้าขิด , วัฒนธรรมอีสาน

SPU CHONBURI

Research Title : **A Study of development of folk wisdom for the promotion of community products : A Case Study of Khit Weaving Community at Ban Non Salao, Nong Tum Sub-district, Phu Khiao District, Chaiyaphum Province.**

Name of Researchers: Miss. Jiraporn Loonprom

Name of institution : **Sripatum University, Khonkaen Campus**

Year of Publication : **B.E. 256**

SPU CHONBURI

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the wisdom of the Nonsela community; Nong Tum Phu Khieo District, Chaiyaphum Province (2) To study the creative process of khid weaving handicrafts of Nonsela community. Nong Tum and (3) for the creation of khaid weaving handicrafts from the local wisdom of Non Sela community. Nong Tum Phu Khieo District, Chaiyaphum Province is a qualitative research. Use interview and satisfaction assessment as research tools. The population and sample were community leaders, Nonsela weavers and Nonsela villagers obtained through a specific selection.

The results showed that: (1) the wisdom of the Nonsela weaving community is a wisdom worthy of preserving for future generations; Since weaving is a wisdom that can be extended as a main occupation and increase income even better because fabric is one of the 4 factors that humans still need in every era, but it is necessary that we develop this wisdom and pass it on continuously. The quick fashion problems that many areas are facing may also come to an end. (2) The creative process of handicrafts of the Nonsela community. There is a well-structured, step-by-step process, although some steps take a long time to produce in order to obtain quality and aesthetic products. Even though some tools have been passed down for decades, they are still able to weave khid into society as well as before, and it is not surprising that some textiles are the only ones in the world. (3) Nonsela community weavers want to develop products and packaging to meet the needs of consumers according to the times, as well as want to develop more designs in order to add value to the community's products.

Keywords: Khit Weaving, Culture